

## **Abstrakt**

Cílem této disertační práce je kritická diskurzivní analýza mocenských korelátů expertního vědění a dalších faktorů, které mohou bránit otevřené a nepředpojaté diskuzi o etických otázkách týkajících se používání mimolidských zvířat v rámci biomedicínských pokusů. Autorka nejprve načrtává stručnou historii „zvířete“ a v další kapitole téma zasazuje do teoretického rámce Animal Studies. Ve čtvrté kapitole poskytuje přehled nejčastějších argumentů pro i proti používání zvířat v biomedicíně. V rámci vlastního výzkumu analyzuje vědecké texty za účelem odhalení způsobu, jakým jsou laboratorní zvířata sociálně konstruována coby vědecké objekty a jaké to může mít důsledky pro vnímání jejich morální hodnoty. Klíčovou částí práce jsou pak semi-strukturované rozhovory se zastánci a odpůrci pokusů na zvířatech, konkrétně s laboratorními pracovníky, kteří provádí pokusy na zvířatech, a s aktivisty za práva zvířat. Autorka zjistila, že laboratorní pracovníci v jejím vzorku byli přesvědčeni o nezbytnosti a legitimitě stávající praxe, při popisu své práce se zvířaty měli tendenci potlačovat jejich individualitu a své oponenty, s jejichž argumenty nebyli obeznámeni, často označovali jako neinformované a nekompetentní do diskuze vstupovat. Aktivisté v tomto vzorku uváděli etické argumenty založené na principu spravedlnosti a odmítání druhové nadřazenosti člověka. Dále zmiňovali metodologické argumenty, které se týkají nedokonalé přenositelnosti výsledků získaných na zvířatech na lidské pacienty, ale též možnosti alternativních metod. Autorka dochází k závěru, že vzájemné porozumění obou stran a otevřená diskuze přispějí k pokroku na poli etiky i vědy.

**Klíčová slova:** zvířata, critical animal studies, práva zvířat, pokusy na zvířatech, bioetika